

Bácsmegeyei Függetlenség

A BÁCSBODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., negyedévre 3 kor.
Tanítók részére: Egész évre 8 kor., félfévre 4 korona.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap tulajdonos „Bácsmegeyei Függetlenségi és 48-as Párt” megbízásából:
FALCIONE LAJOS.

Felelős szerkesztő:
PINTER GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
Közlemények és előfizetések ide küldendők.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

„Ismerlek, szép maszk!”

— A lealcázott Konyovits. —

Az egyenes lelkű, határozott jellemű, nyílt és becsületes magyar ember előtt nincs visszataszítóbb a — *képmutatásnál*. Nem hiába mondják rólunk, hogy mi „a piacon szoktunk összeesküdni.” Valóban, nekünk az a természetünk, hogy: „ami a szivünkön, az a szánkön.” Innét van az ösztönszerű ellenérzés a kétlelkű politikussal szemben, akiről a népies szójárás keserű humorral azt szokta mondani: „*két tarisznyára koldul.*” Az egyik tarisznyába tudniillik hazug ígéretekkel és nagyhangú biztatásokkal a hiszékeny nép bizalmát és szavazatát koldulja össze. S mikor ez sikerül neki, akkor egyszerűen hátat fordít a népnek, előrántja a másik tarisznyát, s oda tartja azt a hatalom bőségszarujá alá, hogy beléje potyogjanak a különböző kegyadományok, koncok, zsíros falatok és egyéb hasonló jók.

Hát ilyen két tarisznyára kolduló politikusként tartottuk mi kezdetűl fogva Konyovits Dávidot; aki a választások idején szörnyű nagy népbarátnak mu-

tatkozott, a népjogok lelkes hívének vallotta magát, s hirdette a demokratikus eszmékhez és népjóléti törekvésekhez való ragaszkodást.

Szánalmasan naiv lelkek, akik mindenben hisznek, még a „fából készült vaskariká”-ban is, egyideig talán hittek a Konyovits Dávid népbarát mivoltában. Hiszen volt svádája hozzá, hogy *idelent* adta a telivér demokratát és hangos szóval ígérte az általános és egyenlő szavazatjogot.

És mit csinál *odafront*? Inaszakadtáig tolja a Tiszaklók szekerét, amely „az elkeseredés elszántságával” viaskodik az általános, egyenlő és titkos szavazatjog ellen. Népbarát érzelmei pedig másfelől abban nyilatkoznak meg, hogy minden épkezézláb embert katonának akar elvitetni, hogy ne maradjon itthon kenyérkereső. s az apák és anyák koldusbotra jussanak, vagy szökjenek ki Amerikába, ha nem bírják tovább a nyomorúságot. S népjóléti törekvéseit azzal is bizonyítja, hogy száz milliókkal akarja szaporítani a katonai terheket, úgy gondolkozván, hogy: „nincs olyan

rakott szekér, amelyre még néhány száz villával rá ne férne.” Mintha csak a hírhedt magyarfaló osztrák kancellárnak, az átkos emlékü Kolonicsnak az iskolájába járt volna, aki az osztrák politika dogmáját így határozta meg: „*A magyar nemzetet koldussá kell tenni, hogy — rabbá tehessük.*”

Nos, így dolgozott a jó úr *odafront* a perfid módon megkaparított zombori mandátummal; hanem azért itthon még mindig jámbor képpel adta a jószándékú honatyát és krokodil-könnyeket hullatott a városi közgyűlésen, hogy az a gonosz ellenzék nem engedi őket *a nép javára* hasznos munkát folytatni.

A két kulacsos taktikázásnak azonban váratlanul véget vetett a zombori szociáldemokrata párt, midőn a szept. 10-re összehívott népgyűlésre — amelynek programján *a katonai kérdés és az általános, egyenlő, titkos szavazatjog* ügye volt — Konyovits urat is meghívta; bizonyára azzal a számítással, hogy végre nyílt színvállásra kényszerítse őt. Vagy — vagy.

Hát ez a számítás fényesen be-

TÁRCA.

Ahol még nem röpülnek.

— Paraguyai járóművek. —

Irtá: Babarczy báróné Jóna Jolán.

Pár év előtt egyszer két indián menyecskevel ácsorogtam Paraguay fővárosának egyik utcáján. A Gran-Chaco valamelyik közeli törzseiből valók voltak; ismerve a pénz értékét, kereskedni jöttek a városba. Plumera (tollseprő) volt árújuk, mesterien, óriás nagyra összefűzve a rea, struccfajta, tollaiból. Tőlünk kölcsönzött szeméremérettel felöltözve jöttek be: egy-egy lepedőbe beburkoltan, úgy hogy csak karjuk maradt meztelennek. Vállig érő hajuk mint lelógó hollószárny fogta be sárgás-barna arcukat. Megéreztek bennem a jóbarátot, bátran tapogatták hajamat, apróra megbámulva ruhámat.

Jellel beszéltünk. Egyszerre a szomszéd utcából nagy riadalom hallatszott. Az utcasarokról automobil töf-töfölt felénk. Első járata volt ez az első automobilnak Paraguay földjén. Én a két asszonyt néztem. Hirtelen megrébbentek s önkéntelenül az én hátam mögött bújtak meg. Meghatott ez a ragaszkodás; barátságos nézésemet fizettek. És elgondoltam, hogy — hála Hagenbecknek — most már a vadállatok sem vassal szelődnek. Irtás helyett nem tudnánk-e az indiánt, ezt a fejlődésre képes elemet, asszimilálni a kultura felszívó erejével?

Akik azt tartják, hogy a kultura boldogít, hej de szépségesen apostolkozhatnának Dél-

Amerika igen nagy részében. Vegyük példának Paraguay térképét. Keleti oldalán telve karikákkal, jelekkel, a kultura bélyegzőivel. De a túlsó oldalán elvéve akad egy-egy köröcske: az is sokszor merészen néhány pálmancsót jelez. Ez az üres élet, a modern élettől tiszta terület. A másik élet, a Rousseau élete tobzódik benne. Telve őserdőkkel, kanyargó vizekkel és oly emberekkel, akik még csak szállni sem látták a civilizáció füstjét. Ezek még szorosan véve *csak* a szükségesséért küzdenek. A körökkel berótt helyeken már hódít a kultura. A kultura pedig ott kezdődik, ahol a kenyér mellett a kényelemért folyik a hajsz.

A jezsuiták idején készült faeke vágta itt a művelődés alá az első barázdát. Igaz, hogy a többség Paraguayban, ha egyáltalában szánt, még most is faekét használ. A kultura itt nem tengerlépő papuccsal jár, inkább még gyermektopánkát tapos. Terjesztői, a közlekedési eszközök időrendben fejlődnek itt is, csak hogy itt az ősalakok is használatban maradnak; nem kerülnek muzeumok felszerébe. Az első keresztszám mindenhol terhet vinni készült. Arra ácsolták itt is össze az első caretát (karétta). Amolyan nagy talyiga ez, háromoldalú fa-kassal, amelynek hátsó oldala nyitott. Óriási két kereke néha egy darabból faragott, küllőtlen; mindig túlnyúlik a láda oldalán. Ülőke nincs benne: állva hajt rajta a paraguyai; olyan önértzetesen, mint a római a szekérvényen. Többnyire három öszvér van elébe egymás mellé fogva; a hatalmas ostortól csak úgy zuhognak rájuk az ütések.

Néha hetekre terjedő útra mennek karéttákkal az ország belsejébe. Ilyenkor inkább

ökröket fognak eléjük. Nyomukban egész ökröcsordát hajtának, hogy fölváltsák a fáradt állatokat. Célszerűségből, nem szánalom okáért; többnyire vad kegyetlenséggel bánik az állattal a paraguyai.

Gebedjen meg, van elég: ez az elve. Nem is víz takarmányt a hosszú útra: arra való a rét füve, itató meg akad. Az ökrös-karétának kocsisa a pikador (pícar = szürni). Hosszú bambusznád végére erősített nagy vasszöggel ösztökéli a szerencsétlen állatokat. Néha csak úri mulatságból dőf egyet rajtuk olyan közömbösen, mintha a foga közét szurkálná. Magam is utaztam napokig ezen az alkalmatosságon. Az ország északi részében, a Baktérítő alatt, ahol igazi forróéghajlat sűrűl át a szubtropikus Paraguay. Gyöngé oldala ennek az országnak a csinált út. Bebizonyított valóság, hogy a sokat szidott jezsuiták idején pompás utak ágaztak szét ismert részein. Most már alig, hogy akadnak. Sokszor dőcög úttalan utakon a karétta. Vaceano (vakeano = vezető) kell ide, amolyan révkalauza a fű-fatengernek. Itt nincs szürkület: egyszerre sötétedik, mintha nagy függöny gördülne a nap elé. A vakeano idején gondoskodik éjjeli szállásról. Ő tudja, merre tanyázik a jaguár, hol bújkik meg az ezerfajta kígyó; kerüli a folyók közelét, ahol a moszkító öröghada lopja el az álmot. Ha tehetős és kényelemszerető ember utazik, derék-aljjal bélelik a karéttát. Éjjel aztán kassal lefordítják, szunyogháló kerül nyitott oldalára és kész a sátor.

Folytatása következik.

vált. Konyovits úr kényes dilemmába került. Vagy a nyílt fórumon is tovább kellett volna játszania a népbárát szerepét, részt kellett volna vennie az általános szavazatjog melletti tüntetésben; akkor azonban örökre kiesett volna Khuenék, Tiszáék és Vojnitsék gráciájából. Vagy le kellett tennie a népbolondító álarcot.

Konyovits úr úgy vélte, hogy mandátumot venni Vojnitsék kegyelméből még talán lehet, de Vojnitsékkal ujat húzni egyenlő a harakirikivel. Levelet írt tehát a szociáldemokrata pártvezetőséghez és kijelentette, hogy a népgyűlésen nem vesz részt, mert annak programja az ő „politikai meggyőződésével és pártállásával össze nem fér.“

A kétszínű játéknak ilyenformán vége van. Konyovits úr nyíltan bevallotta, hogy esze ágában sincs a nép ügyével azonosítani magát: ő megy a népnéző reakcióval — minden poklokot keresztül.

Rendben van. Az álarc félrelibbent; s a zombori nép — ha majd Konyovits úr még egyszer elébe áll a mandátumkolduló tarisznyával — kurtán a szemébe vághatja: „Ismerlek, szép maszk!“

A cukorgyár és a város.

A városi közgyűlés fontos elhatározás előtt áll. Döntenie kell afölött, hogy a cukorgyár létesítése érdekében meg hozza-e azokat az anyagi áldozatokat, amelyeket conditio sine qua non-ként követel tőle a cukorgyári konzorcium?

Mi a magunk részéről már ismételt hangszólyoztuk, hogy gyáripart — amely pedig elengedhetetlen kelléke Zombor város szomorú pangásban sínylődő közgazdasági fejlődésének — anyagi áldozatok nélkül teremteni annál kevésbé lehet, mert a versenytársakként szereplő városok tálcán kínálják az előnyöket és áldozatokat a vállalkozó gyáralapítókknak. Ha tehát mi szűkeblűsködnénk, azzal csak azt érnők el, hogy élimelesebb és számítóbb vetélytársaink gyorsan elhorgásznak előlünk a nagy jelentőségű közgazdasági intézményt.

Ebből önként következik, hogy a kért áldozatokat habozás nélkül meg kell hozni; mert azok tulajdonképpen nem is áldozatok, hanem inkább hasznos befektetések, amelyek a forgalom növekedésében és az új keresetforrásokban bőven meghozzák a gyümölcsöt a lakosság számára.

Tudtunkkal a cukorgyár alapítói kétféle nagyobb áldozatot kívánnak. Egyik a 30 évre szóló pótdómentesség; a másik a gyár céljaira szükséges 100 holdnyi földterület ingyenes átengedése.

Ami a pótdómentességet illeti, azt mindenütt szó nélkül megadják, mivel az tulajdonképpen nem aktív hozzájárulás s mindössze annyit jelent, hogy a közkassza a kikötött időn belül nem húz közvetlen hasznot a gyáralapításból; de viszont közvetve mégis húz, mert a forgalom emelkedése szükségképpen új adóalanyokat ad a városnak; amennyiben legalább 800 munkás és 25—30 hivatalnok-család alál ott existenciát. — A gyáralapítók ezen

kívánságát tehát, úgy hisszük, vita nélkül teljesíti a közgyűlés.

A tulajdonképpen áldozatot a terület átengedése képezi. Nálunk 100 hold föld tudvalevőleg jelentékeny vagyont képvisel, akár a folyó árát, akár a haszonvételt tekintjük. Ennélfogva mi azon az állásponton vagyunk, hogy amikor a város ezt a nagy áldozatot meghozza, akkor azt nem teheti föltétlenül, hanem észszerű és méltányos föltételekhez kell azt kötnie.

Szerintünk kétféle föltételről lehet szó. Az egyik az, hogy a város a területet nem örök tulajdoni joggal, hanem azzal a megszorítással adja át, hogy az kizárólag a cukorgyár céljaira szolgálhat; s ha valamikor megszüntetnék a gyárat, akkor a terület visszaszáll a városra. S ez a kikötés telekkönnyűleg is biztosítandó. Köztudomás szerint hasonló esetekben így szokott eljárni a főváros is.

A másik föltétel az lehet, hogy örök tulajdoni joggal adja ugyan át a város a területet, de ellenértékül megfelelő részvényt kap a konzorciumtól.

Ezek a föltételek annyira méltányosak, hogy — nézetünk szerint — egyiket vagy másikat bizvást elfogadhatja a konzorcium. Azért melegen ajánljuk javaslatunkat a közgyűlés figyelmébe.

HIREK.

Esküvő. Szeptember 12-én, kedden díszes esküvő ment végbe a zombori evang. templomban. Wallandt Gusztáv közös hadseregbeli főhadnagy vezette oltárhoz Rattkó Babit, Rattkó Zsigmond városi adóhivatali tiszt leányát. A szertartást Lombos Alfréd lelkész végezte, aki nagy figyelemmel hallgatott, tartalmas és lendületes beszédet intézett az ifjú párhoz. Az esküvőn résztvett a közös hadseregbeli és honvéd tisztakar nagyrésze s előkelő és nagyszámú közönség.

A szociálisták népgyűlése. Mint lapunk múlt számában említettük, a zombori szociáldemokrata párt folyó hó 10-én, vasárnap délelőtti 10 órára népgyűlést hívott össze, amelyen a katonai létszámemelés kérdését s az általános, egyenlő es titkos választási jog ügyét kívánta tárgyalni. Minthogy ezekben a kérdésekben a szociáldemokrata párt a függetlenségi és 48-as párt álláspontjával azonos álláspontot foglal el, a népgyűlésen a mi pártunk is részt kívánt venni és szónokot is szándékozott állítani, noha a meghívás pártvezetőségünkhöz csak a népgyűlést megelőző napon érkezett s így a kellő előkészítésre nem volt idő. A népgyűlésre kitűzött időben azonban az az értesítés érkezett a függetlenségi körbe, hogy a rendezőség — tekintettel arra, hogy időhiányában az előkészítés fogyatékos volt — a népgyűlést elhalasztja. Ennek következtében a függetlenségi körből az egybegyűltek elszórtak. Később értesültünk, hogy a rendezőség a népgyűlést mégis megtartotta s a gyűlés az előterjesztett határozati javaslatokat — melyek a mértéketlen katonai terhek ellen tiltakoznak és az általános, egyenlő, titkos szavazatjogot követelik — elfogadta. Noha így, sajnálatunkra, a népgyűlésben részt nem vehettünk, mindazonáltal a hozott határozatokat örömmel üdvözljük. — Mint a népgyűlésnek egyik érdekes epizódját, följegyezzük, hogy a hallgatóság soraiban megjelent Markovith táblabíró is, aki tudvalevőleg valamikor a függetlenségi párthoz tartozott, sőt függetlenségi programmal képviselőjelöltnek is föllépett, de aztán Paulusból Saulussá lett és jutalmul előléptetésben részesült. Amikor ezt az urat a népgyűlés szónoka a közönség

soraiban megpillantotta, hamarosan arról a politikai rendszerről kezdett beszélni, mely a *renegátok jutalmazásával* szerez magának proselitákat. A közönség élénk derűtséggel fogadta a sikerült rögtönzést.

Hangverseny az iparkiállítás javára.

A zombori általános ipartestület, a minap végement iparkiállítás javára, a zombori iparos dalárda közreműködésével, hangversenyt és táncmulatságot rendezett az iparoskör helyiségében szeptember 10-én. Ez a pompásan sikerült mulatság szép és kellemes epilogusa volt a jól sikerült iparkiállításnak. Az iparos dalárda, mint mindig, most is nagy élvezetet szerzett kitűnően előadott gyönyörű dalával. Nem hiába büszkeségünk ez a nagy népszerűségnek örvendő dalárda; hiszen oly szépen énekel, hogy ha százszor halljuk is tőle ugyanazt a dalt, százegyedíkszer is örömet hallgatjuk; mert a műélvezettel soha se tud betelni a szép iránt fogékony lélek. A programot igen értékes számokkal gazdagították a nagy komikai vénával megáldott Gruda Pál bravuros kupléi, amelyeket olyan viharos tetszésnyilvánítások mellett adott elő, hogy akármelyik professzionátus komikusnak is dicsőségére vált volna. Jóízű volt és méltó tetszést aratott a „Víg szabók“ című férfinégyes is, melyet a dalárda négy tagja ügyesen és humorosan adott elő. Az előadást táncmulatság követte, amely fesztelen jókedvben reggelig tartott. Az úgynevezett intelligencia, szokása szerint, távolmaradásával tüntetett; alig néhány tagja jelent meg a derék iparosok társaságában; hanem azért, vagy éppen azért a mulatság kedves emléke marad azoknak, akik résztvettek benne. A kitűzött célra felülfizettek a következők: Zsulyevits Ernő, Mész Ignác 4—4 kor., Szemkár Viktória 3-60 kor., Szondy Mátyás, Novák Elemér dr., Ugyr Károly, Horváth József 2—2 kor., Szpevák Béla, Rüll István, Szigethy István, Ispánovits István, Ugyr István, Gruda Pál, Bozsanszky József, Reffle Jakab 1—1 kor., Mattas András 60 fill., Stebler Antal 40 fillér. Összesen 28 kor. 60 fillér. A felülfizetésekért hálás köszönetét nyilvánítja az ipartestület vezetősége.

A Ferenc-csatorna vállalat székhelye.

Néhány hónappal ezelőtt jeleztük, hogy a Ferenc-csatorna részvénytársaság vezetősége Kisztapárról Zomborra készül székhelyét áttenni. Mint örömmel értesülünk, ez a terv immár a megvalósulás stádiumába lépett s a vezetőség már ki is bérelte hivatalos helyiségnek az úgynevezett régi posta épületet. Az átköltözés valószínűleg október végén történik meg.

A városi virillisek összeírása. A városi törvényhatósági bizottság virillis tagjainak a jövő évre érvényes névjegyzéke kiigazítandó lévén, az ennek alapját képező adóhivatali kimutatás szeptember 11-től szeptember 18-ig a városi adóhivatalban közszemlére van kitéve; amire azzal figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy esetleges felszólalásaikat ugyanazon idő alatt benyújthatják a polgármesternél.

Életmentő halála. A minap Apatinban egy ember fürdött a Dunában, aki víz alá merült egy uszályhajó közelében. Az uszályhajóról Klöcker Vilmos matróz a fuldokló után a vízbe ugrott, hogy azt megmentse. Az életmentő azonban nyomtalanul eltűnt a habokban, míg az, akit meg akart menteni, szerencsésen a partra vergődött.

Országos vásárok a vármegyében. Szeptember 18-án Baján, 25-én Hódáságon, 30-án pedig Moholon országos vásárok lesznek.

Eljegyzés. Gyulai Oszkár zombori jónevű kereskedő eljegyezte Weisz Zsófia kislasszonyt Makóról.

Tilos a fürdés a csatornában. Minthogy a Duna vizét kolera bacillusokkal fertőzöttnek mondották ki s ez a megállapítás kiterjed a Ferenc-csatornára is, a főkapitány a Ferenc-csatornában való fürdést és az onnét való vízhozást szigorúan tiltotta.

Eljegyzés. Mint értesülünk, Pető János Aladár eljegyezte Pavlovits Nellyt Oravicabányán.

Jegyzőválasztás Tiszakálmánfalván. Az üresedésben volt jegyzői állást folyó hó 9-én töltötte be a képviselőtestület, Szemző János titeli főszolgabíró elnöke alatt. Egyhangulag Horváth János péterrévei aljegyzőt választották meg. Jelölve voltak még Ivencz Frigyes sajkás-laki és Bulya György tündéresi jegyzők.

Félmillió rózsafüzér. A kalocsai rózsafüzérgyárban a napokban készült el az ötszáz- ezredik rózsafüzér. A jubiláris alkalomra remek kivitelű rózsafüzért készített a vállalat s azt a háziipar meghonosítója és vezetője, Tantos Ferenc igazgató most nyújtotta át Csernoch János dr. kalocsai érsek úrnak. Csernoch érsek úr, ki eddig is élénk érdeklődést tanúsított a vállalat működése iránt, örömmel értesült a háziipari vállalat rohamos fejlődéséről s megígérte a rózsafüzéripár támogatását. A rózsafüzérkészítő háziipar 1904-ben, a tulipán jegyében indult meg s míg a tulipánmozgalom országsszerte csakhamar lelohadt, Kalocsán él és virul a tulipán. A százezredik olvasó 1907. február 20-án, a kétszáz- ezredik 1908. június 26-án, a 333 ezer 333-ik pedig 1910. január 7-én készült el. Érdekes megemlíteni, hogy a félmillió olvasó felfűzéséhez 50 métermázsa, azaz félvagon drótot használtak föl. A félmillió olvasó elkészítése 7 év alatt 800-nál több háziiparost foglalkoztatott hosszabb-rövidebb ideig. Ezen idő alatt 44170 koronát kerestek a vállalat munkásai.

A kereseti adórajstrom közszemlé. Az 1911/12. évre kivetett és érvényesített III. oszt. kereseti adóról szóló rajstrom a városi adóügyosztálynál folyó évi szeptember hó 14-től szeptember hó 22-ig közszemlére van kitéve. Ezen idő alatt a kivetett általános jövedelmi pótladó ellen az esetleges felszólamlások a városi tanácsnál vagy a kir. pénzügyigazgatóságnál benyújthatók.

Ebzárlat. A főkapitány a város területén veszélyes eset miatt 40 napi zárlatot rendelt el. Ehhez képest figyelmezteti a közönséget, hogy a kutyákat megkötve tartsa, itallal, élelemmel ellássa s a macskákat is éber figyelemmel kísérje. Az utcán és közhelyeken szájkosár és póráz nélkül talált kutyák összefogását és azonnali kiírtását elrendelte. Mindazok, akik az ebzárlatot megsértik, vagyis az elrendelt óvintézkedések ellen vétnek, szigorú büntetésbe részesülnek.

Tízhetes tanfolyamok nők számára. A Zomborban fennálló bácsmezei nőipariskolában 1911. évi október hó 2-án két új tanfolyam kezdődik. Az egyik ingyenes fehérmű varrási kurzus, hetenként háromszor, délután 2—4-ig, tandíj semmi, csak 3 korona beiratási díj. A másik luxus kézimunka és felsőruha varrási kurzus, szintén hetenként háromszor, délután 1/23—1/25-ig, beiratási díj 3 korona, tandíj tíz hétre 20 korona. Beiratkozni minden nap lehet délután 2—5-ig, az iskola helyiségében (Husvéth-ház).

Talált tárgy. A rendőrségnél egy kitöltetlen váltó, mint talált tárgy, van letétben. Tulajdonosa jelentkezze a kapitányi hivatalban.

Közgazdaság.

Szarvasmarha-díjazás Ókérén.

A Bácsbodrog vármegyei Gazdasági Egyesület folyó évi szeptember hó 10-én, Ókérén, szarvasmarha-díjazást rendezett, amelyen ókéri és újsóvi gazdakörünk tagja főleg Vas, Baranya és Tolna megyékből importált állataikat mutatták be. A bírálóbizottság a bemutatott anyag felett teljes elismerését nyilvánította. Az érkező vendégeket a pályaudvaron a gazdakör vezetősége fogadta. A bírálóbizottság a helyszínén a következőképp alakult meg, elnök: Törley Gyula földbirtokos, egyesületi m. társelnök, Illésy Sándor gazdasági s. felügyelő, Abafy János j. szolgabíró, Hirsch Henrik gazdaköri elnök, Andrics Vlada gazdaköri elnök, Kieszel Lajos, Grosz Ignác k. állatorvos Ókér, Sohl Fülöp k. bíró, gkéri elnök, Petry János k. állatorvos Újsóvi, Schmiedt Péter k. állatorvos Ofutak, Hesz Márton egyesületi megbízott, Inhoff József titkár. Megjelentek a vidék községi jegyzői, előljárói és gazdái nagyobb számban.

A bírálóbizottság az okleveleket és díjakat a következőknek ítélte oda:

Oklevelet nyertek: csoportos kiállításért Szávin Zsárkó Ókér arany; tehene után: Schneider Simon, Kieszel Lajos, Stégh arany, Brücker Keresztély Újsóvi 17. hsz., Boltz János Újsóvi 93. hsz. és Thausz Keresztély Ósóvi ezüst oklevet.

Üszök után: Steigele Péter és ifj. Hirsch Márton Ókér arany; Kieszel Lajos, Boltz Jakab és Trumpf Miklós Ókér ezüst; Haller Péter Újsóvi 142. hsz. és Sohl Fülöp Újsóvi 87. hsz. bronz oklevelet.

Teheneik után pénzdíjat nyertek: 50 koronás I. díjat: Czivich János Ósóvi; II. díjat 30—30 koronát: Czivich Fülöp Újsóvi, Hotzel Ádám Újsóvi és Krieg József Ósóvi; III. díjat 20—20 koronát: Jung Fülöp Újsóvi, Haller Lajos Újsóvi, Schneider József és Fátih Miklós Ókér; IV. díjat 10—10 koronát: Heintz Fülöp, Steigele Károly Ókér, Roppert Fülöp Óverbász, Weber János Újsóvi.

Üszök után II. díjat 30 koronát: Csordás Pál Ókér, Krieger József Ósóvi, Korell Jakab Újsóvi, Ritzmann Jakab Újsóvi, Zink Mihály, Fébel Frigyes Ókér; III. díjat 20 koronát: Altheim Fülöp, Fébel Jakab Ókér, Spiesz Jakab Újsóvi, Brausch József Újsóvi; IV. díjat 10 koronát: Hernyácsky Tósa Ókér, Krüger András Újsóvi.

A díjazás befejeztével a vendégek a két gazdakörben, Wodring Ágoston községi jegyzőnél, Ott Fülöp ev. lelkésznel és a gazdakörök elnökeivel tettek látogatást.

Délben Törley Gyula buzdító beszéd kíséretében osztotta ki a díjakat. A sikerült társasébed alatt Törley Gyula a községi előjáróságnak megköszönte a szíves fáradozást. Összefoglalásra buzdította a gazdákat. Ott Fülöp a gazdasági egyesület munkásságát vázolta, a vezetőséget köszöntötte fel, míg Hesz Márton a gazda-szervezkedésről tartott lelkesítő beszédet.

Ki volt állítva 40 tehén, 39 üsző, 3 bika, 12 borjú, összesen 94 drb tenyészállat.

* * *

Lódíjazás Szentfűlöpön.

A Bácsbodrog vármegyei Gazd. Egyesület folyó évi szeptember hó 8-án Szentfűlöpön lódíjazást rendezett. A díjazást Kiss Lajos alelnök buzdító beszéd kíséretében nyitotta meg. Dr. Pertschy Ferenc a közlakosság anyanyelvén tolmácsolta az elmondottakat.

Hesz Márton üdvözölte a megjelent vendégeket.

A bírálóbizottság a következő tagokból állott: Kiss Lajos elnök; tagok: Dörmann Ágost méntelep parancsnok százados Baja, dr. Pertschy Ferenc nyug. kat. törzsorvos Szentfűlöp, Rausch Alfréd Hódság, Szendelbach Antal gazdaköri elnök, Wildmann István községi bíró, Késmárky Géza községi jegyző, dr. Borovszky Rezső községi orvos, Weiler István

gazdaköri alelnök, ifj. Kubesch István Szentfűlöp Bács, Pauly István községi bíró Szilberek, Rumbach Lajos főszolgabíró Hódság, Hesz Márton gazdaköri titkár Szentfűlöp, Inhoff József titkár Zombor.

Ki volt állítva 21 drb anyakanca, 6 drb 3 éves, 9 drb 2 éves és 9 drb 1 éves kancacsikó.

A bírálóbizottság a díjakat a következőknek ítélte oda: Anyakancák után: I. díj Hermann József Bácsordas 60 korona, II. díj Hönich Ádám Szentfűlöp 50 korona, III. díj Szigethy József Kossuthfalva 40 kor., IV. díj Pertschy Sebebestyén Szentfűlöp 30 kor., V. díj Sörfűző István Gombos 20 kor. és VI. díj Lugumerszky Péter Zombor.

Három éves kancacsikóknál: I. díjat 40 koronát Belyanszky Milutin Szilberek, II. díjat 30 koronát Pulacher Keresztély Hódság, III. díjat 10 koronát Belyanszky Mela Szilberek és IV. díjat 10 koronát Knöbl Ádám Bácsordas.

Két éves kancacsikók után: I. díjat 40 koronát Hirschenberger Jakab Paripás, II. díjat 30 koronát Fritz János Cservenka, III. díjat 10 koronát, Weber József Paripás, IV. díjat 10 koronát Kupferschmidt Ferenc Szentfűlöp, V. díjat 10 koronát Hoog Jakab Szentfűlöp.

Egy éves kancacsikók után: I. díjat 40 koronát Brunner János Hódrág, II. díjat ezüst oklevelet Knöbl Ádám Bácsordas, III. díjat 30 koronát Stemmer Márton Paripás, IV. díjat 20 koronát Lovász Ferenc Gombos, V. ezüst oklevelet Lugumerszky Péter Zombor és VI. díjat 10 koronát Göttl Dániel Cservenka.

A díjazás befejeztével a vendégek nagymisére mentek, azután a községi vezetőségükönél tisztelegtek. Délben a gazdakör helyiségében társas ébed volt, amelyen Kiss Lajos nagyobb-szabású beszédében egyesületünk jelen helyzetét és az országos gazdamozgalmakat vázolta. Kirtásra hívta fel a gazdákat. Dr. Pertschy Ferenc az egyesület 3 agilis vezérférfiáról, Latinovits Pálról, Törley Gyuláról és a jelenlevő Kiss Lajosról emlékezett meg. Hesz Márton a kisgazda gazdasági és társadalmi állásáról mondott buzdító beszédet, míg Szendelbach József kisgazda a vendégek meglepetésére egyesületünk működését magyar nyelven fejtegette. Ébed után a társaság dr. Pertschy Ferenc vendégszerető házába vonult ahol a társaság a vonatok indulásáig együtt maradt.

Zombor város üzleti tájékoztatója.

A városi parkban levő vendéglő allandóan nyitva. Nyári mulatságokra ingyen kerthelyiség és világítás. — Tisztelettel Varga Ferenc, vendéglős.

A volt Stebler-féle sörcsarnokban (Zrinyi-utca) kitűnő villásreggeli, pénteken kecsge és kevert halból halászlé, allandóan friss csapolt sör kapható. — A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradtam tisztelettel Blazsanik György vendéglős.

Báits Vitomir úri és női divatüzlete az „Arany Nap“-hoz. — Legjobb gyártmányú és minőségű úri és női fehérművek, eső- és napernyők, zsebkendők, harisnyák, bőrkezttyúk, mellfűzők legolcsóbban csak nálam kaphatók. Bármily kötész selyem nyakkendők 1 kor. 1

Boros hordók és kádár munkák allandóan raktáron. — E szakmába vágó munkák elfogadtatnak Federer András kádármesternél, Zombor, Zsinagóga-utca 2. szám. 1

Bogdán I. hentes mester Zombor, Zrinyi-u. 9. — Ajánlja kitűnően pácolt füstölt sonkáit (utánzott kassai) a legjutányosabb árban, valamint nyári szalámit 2-20 fillérért klg.-ként. 2

Gräber Mihály özvegye géperőre berendezett asztalos műhelye, Zombor, Deák Ferenc-körút 8. sz. — Elvállal minden e szakmába vágó munkát. Készárúk az árúcsarnokban megtekinthetők. 1

Ifj. Stempel Samu kőfaragó Zombor. —
Ajánlja nagyválasztékú sirkőraktárát, továbbá
mindennemű kő- és márványmunkáit. 1

-IGAZSÁG- Pataj Sándor republiká-
nus lapja, Zombor. —
Előfizetési ára egész évre 2 kor. 5

Maurer Dénes Apatini Sörház-vendéglős.
Minden vasár-, ünnep- és csütörtöki na-
pokon a legjobb Bak-fekete sör, más napokon
jó Hungária sör, kitűnő és változatos villás-
reggeli kapható. Teljes tisztelettel
7 **Maurer Dénes** vendéglős.

**Nagy raktár első-
rendű zongorák és
pianókban Raab Ka-
roly** hangszerkészítő-
nél, Zombor, Zrinyi-
és Orgona-utcában. —
Legolcsóbb zongora-
kölcson intézet. Javítá-
sok és hangolások elfogadtatnak. 2

Nagy bútoreladás! Olcsó! Jó! Tartós!
özv. Adler Adolfné bútorkereskedése, asz-
talos és kárpitos műhelye, Zomborban, Kossuth
Lajos-utca (Takarekpénztár mellett). — Nagy
választék háló-, ebédlő-, nappali és úriszoba
berendezésekben. Részletfizetésre is. 1

SZUPPEK GYULA ÜVEGUDVAR ZOMBOR.
Üveg, porcellán, lámpa, tükör és tabla-
üveg gyári raktár. — E szakmában leg-
jelentékenyebb bevásárlási forrás. 1

SISKOVITS-féle üzletben Bercsényi út 3. sz.
zombori juhtúró állandóan nagyban és
kicsinyben, ugyanott kitűnő borok zárt palac-
kokban kaphatók. 5

Tallós Gyula úri angol szabó, Zombor,
Galamb-utca 6. szám. Ajánlja a legjobb
hazai és angol szövet raktárát; továbbá elvállal
férfi ruhák készítését gyors és ízléses kivitelben,
a legolcsóbb árak mellett. 6

Ugry István keramikus, első alföldi kályha
és agyagáru gyára, Zombor, Bezdáni-ut 30.
Mintaraktár: Erzsébet-tér 4. sz. (Szemes ház.)
Készít elsőrendű chamotte agyagból minden
stílusú és színű kályhákat stb. — Atrakások és
javítások jótállással elfogadtatnak. 4

HIRDETÉSEK.

KOLLÁR JÓZSEF

* könyv- és papírkereskedése, *
könyvnyomdája és könyvkötészete

ZOMBORBAN.

Ajánlja dúsan felszerelt
könyv-, papír- és írószerek-raktárát.

Elvállal mindennemű

könyvnyomdai munkák,

ügymint:

ügvyédi és községi nyomtatványok,
körlevelek, mérlegek,

eljegyzési értesítők,

MEGHÍVÓK, FALRAGASZOK,

NÉVJEGYEK

stb. a legcsinosabb kivitelben való
elkészítését; úgyszintén

könyvkötészeti munkákat,

melyek a legolcsóbb árban számíttatnak.

Vidéki megrendelések

gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Burgonya!

Azonnali szállításra keresek

4-500 métermázsa

I-a rózsaburgonyát.

Ajánlatokat kérek ab Eszék S. D. V.
állomás, **Blum Ignác** címére,
128 BELISCE (Slavonia). 1-1

!! Csemegeeszőlő !!

Legjobb chasselas- és muskotály-
fajok vegyítve **50 fil. kilója;**

5 kiló rendelésnél házhoz szál-
lítva. Vidékre 5 kilós postakosár

bermentes szállítással **3-50 kor.**

Szlávy Péter

ZOMBOR, Nagytemplom-utca 9. sz.

118-6-6

Fix fizetés

és magas jutalék mellett al-
kalmazunk vidéki ügynököket,
sorsjegyek részletfizetésre való
eladásához. Havonkénti elér-
hető jövedelem 300—600 K.

Hecht Bankház Részv.-Társ.

BUDAPEST, Ferencziek tere 6.

89-86

ÉRTESETÉS!

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű
közönséget, hogy Délmagyarországban a
a legnagyobb szabású, modern

JÉGGYÁRUNKAT

üzembe helyeztük

és a n. é. közönség rendelkezésére áll.
Jégmegrendeléseket — levelező-lapon
is — elfogadunk és a legkisebb mennyi-
séget is házhoz szállítjuk.

Zombor, 1911. évi július hó 16-án.

Tisztelettel

„UNIÓ” JÉGGYÁR.

106-13

Palace sec.

a Magyar Pezsgő királya!

Kapható:

MAYER ISTVÁN

fűszer- és csemege-üzletében

ZOMBORBAN. 5-1

HUNGARIA-FÜRDŐ ZOMBOR.

GŐZFÜRDŐ:

Uraknak: naponta reggel 5-től d.
u. 1-ig, szombaton egész nap.

Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken
mindig d. u. fél 2-től 6-ig.

Kitűnő masször és elsőrendű
tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak minden-
nap — vasárnap délután kivételével —
használhatják. 49-32

A meleg vízmedence naponta kétszer
kimosva és állandóan friss víz.

ANATOMIAI férfi-, női-

129

és

100-1

gyermek - cipőkben
nagy választék.

Egységes szabott árak:

4.50, 6.50, 7.50, 8.50, 10, 13,
17 és 22 korona.